

Klausimas:

Yra sakoma, kad mes turime pasirinkimo laisvę - mylėti Krišną arba ne? Kaip suprasti teiginį (paimta iš ŠBh 1.11.39 komentaro), jog Krišna savo vidine energija priverčia savo atsidavusius pamiršti jo didybę, kad jų santykiuose nebūtų nieko nenuoširdaus?

Atsakymas:

Pasirinkimą mylėti Krišną ar ne turi tik tatastha šakti apreiškotos jivos. Materija neturi pasirinkimo iš vienos pusės, kaip krišnos bahiranga šakti. Iš kitos pusės amžinai laisvos sielos (nitya mukta jivos) neturi pasirinkimo mylėti ar ne, būdamos Krišnos vidinės prigimties apraiškos. Tik tatastha jivos turi tokį pasirinkimą, todėl ir pavadinimas tatastha - stovinti ant kranto, arba tarp dviejų upės krantų (pagal Brihad aranyaka upanišadą). Reiškia mūsų prigimtis rinktis tarp krišnos ir majos. Deja toks pasirinkimas, nors ir parodo jivos laisvę, nėra didžiausias jos papuošalas. Be jokios abejonės amžinai išvaduotos sielos niekada nepatenka į situaciją, kur turėtų rinktis: arba krišna, arba maja, nes pati tokia situacija yra primesta, forsuojanti. Kodėl turiu pakliūti į tokia situaciją, kuri jau savaime gąsdinanti. Taip, čia yra pasirinkimas tam kad pademonstruoti, jog esi laisvas ir gali rinktis, bet jis taip pat yra gąsdinantis savo klaidos galimybe ir nežinomybe, ko tu gali netekti. Gal yra tekę susidurti su situacijomis, kai tave verčia apsispręsti, arba taip arba taip. Nors tau paliekama laisvė, bet tai, kad tau reikia apsispręsti yra suvokiama kaip prievarta. Materialiame pasaulyje su tokia prievarta mes susiduriame nuolat. Tada kartais atrodo, "Kodėl man reikia apsispręsti? Kodėl aš turiu rinktis? Kodėl kažkas tiesiog negalėtų padaryti taip, kaip man geriau. Aš nežinau, kokias pasekmes sukels vienoks arba kitoks sprendimas." Kitais žodžiais tariant, nors mūsų laisvė yra papuošalas, situacija, ar padėtis, kur mes verčiami rinktis, nėra pati puošniausia ir gražiausia situacija mūsų gyvenime. Nebent tada, kai padarėm teisingą sprendimą, kai nusprendėm paaukoti savo interesą vardan aukštesnio intereso. Toks žmogus pasinaudojęs savo laisve tampa herojumi. Ir žinoma, tada jį visi šlovina. Bet net ir tokį žmogų pats pasirinkimas gąsdina. Kaip ir Ardžuną mūsų lauke. Jis turėjo laisvę rinktis, ir tas pasirinkimas jį gąsdino. Tad laisvė rinktis yra tatastha jivos papuošalas bet ir prakeikimas. Prakeikimas, kai pasinaudoja ta laisve neteisingai, papuošalas, kai savo laisvę panaudoja teisingai.

Natūralu, kad nitya mukta jivos niekada nepakliūna į situaciją, kur joms reikia rinktis, Krišna ar Maja. Tokios sielos, kurios amžinai myli Krišną ir be jo nesuvokia savo gyvenimo, net ir nenorėtų turėti tokios laisvės. Tokia laisvė joms būtų prakeikimas, nes meilė jau yra aukščiausia laisvės išraiška, bet meilė nereiškia laisvės rinktis mylėti ar nemylėti. Meilė reiškia laisvę rinktis kaip mylėti ir kaip atsiduoti ir kaip atsiliepti. Dėl tokių sielų Krišna aukojasi pats ir asmeniškai daro viską, kad niekas netrukdytų jų meilei (yoga ksema vahamy aham BG 9.22). Kaip tėvas žaisdamas su vaiku pamiršta, kad yra vyresnis, kaip šeiminkas mylintis savo tarną laiko jį lygiaverčiu šeimos nariu ir juo rūpinasi kaip savu, kaip draugas pasiruošęs dėl draugo padaryti viską ir net numirti, kaip mylimasis savo mylimajai neaiškins, koks jis didelis žmogus visuomenėje, taip ir krišna nuslepia nuo bhaktų viską, kas gali trukdyti jų meilei. Matydami Krišnos didybės apraiškas bhaktai gali galvoti, "O prie ko čia visa tai? Aš žinau visa tai, bet aš

nenoriu apie tai galvoti, nenoriu netgi to matyti, nes man tai trukdo mylėti Krišną." Motina Yašoda pamačiusi visą Krišnos burnoje nualpę, nes jai tai buvo visiškai nereikalinga, jos visa esybė priešinosi Krišnos didybei, nes didybė yra svetima meilei intymumui. Nors tiesa, kad motina į savo vaiką Prezidentą vis tiek žiūri kaip į savo vaiką, bet suvokimas daro įtaką, ir motina nepuls priekaištauti šalies Prezidentui taip kaip paprastam palaidūnui, o gal net nevykėliui. Vadinasi didybė priešinga meilei. Ji trukdo meilei. Krišna nepriverčia jų užmiršti jo didybės. Krišna leidžia jiems užmiršti jo didybę, kad išpildytų jiems savo pažadą, yoga ksema vahamy aham - aš asmeniškai atnešiu jums tai, ko reikia mūsų yogai - meilės santykiui. Kai Krišna nužudė Kamsą, Vasudeva ir Devaki matė visa tai. Jie myli Krišną labiau nei savo gyvybę, bet to, ką jie pamatė, jiems buvo per daug. Jie negalėjo nei džiaugtis nei verkti, kai Krišna galiausiai atėjo pas juos. Jie galėjo tik melstis jam. Bet tai ne tai, ko jie viduje norėjo. Jie buvo išgąsdinti Krišnos didybės ir kaip Ardžuna BG 11 skyriuje, bijojo savo intymumu padaryti Krišnai įžeidimą. Krišna, žinodamas jų širdį, paslėpė savo didybę, ir tada jie galėjo parodyti jam savo meilę taip, kaip norėjo, netrukdomi. Meilė yra aukščiausia laisvės išraiška, nes tik laisvas žmogus gali mylėti. Bet mylėdamas žmogus negalėtų net pagalvoti apie pasirinkimą mylėti ar nemylėti. Net mintis apie situaciją, kur jis būtų verčiamas rinktis, mylėti ar nemylėti, jam būtų pati žiauriausia prievarta ir didžiausia neteisybė. Į klausimą, "kodėl tu jį (ją) myli?" vienintelis teisingas atsakymas yra "todėl, kad negaliu nemylėti". Meilė yra aukščiausia laisvės išraiška, kuri kartais gali atrodyti kaip tos laisvės pamynimas, nors taip tikrai nėra.